

KIRI LAPSEVANEMATELE 2021

Head vanemad!

Soovime teile tutvustada õppimisvõimalusi ja tegevuspõhimõtteid Vanalinna Hariduskolleegiumis (VHK) ja VHK partnerkoolides Püha Miikaeli Koolis (PMK), Kohila Mõisakoolis (KMK) ning Tallinna Toomkoolis (TK).

Oma lapsele kooli valimine on üks tõsisematest otsustest perekonnas. Kõik vanemad soovivad, et kool aitaks kaasa lapse kujunemisele nii, et ta leiaks oma kutsumuse elus. Samuti on oluline, et koolis õpetatav toetaks vanemate poolt õigeks peetavaid moraalseid väärtusi ega kahjustaks üksteisemõistmist perekonnas. Vanemate ja õpetajate üksteisemõistmine hoiab ära vastuolulised nõudmised lapsele. Kujuneb toimiv kasvukeskkond, kus kool ja kodu toetavad teineteist.

Tänapäeva pluralistlikus ühiskonnas on koolide kasvatuskontseptsioonid väga erinevad. Sellest tulenevalt võivad olla koolidel lapsele väga erinevad nõudmised. Samuti erinevad vanemate arusaamad lapsele sobivast kohtlemisest ja õpikeskkonnast.

Selleks, et võimaldada vanematel leida oma lapsele sobivaim õppevõimalus, on Vanalinna Hariduskolleegium, Püha Miikaeli Kool (koostöös Peeter-Pauli kogudusega töötav lastevanemate initsiatiivil loodud erakool), Kohila Mõisakool (kohalike kogudustega koostööd tegev) ja Tallinna Toomkool (Tallinna Toomkoguduse toel töötav kool) loonud erinevaid valikuid võimaldava, kuid ühtsetele põhimõtetele tugineva haridusruumi.

Alljärgneva kaudu püüame juhtida tähelepanu nõudmistele, mida ülalnimetatud koolid esitavad oma õpilastele ja nende vanematele, et saaksite otsustada, kas teie lapsele on meie loodud õpikeskkond sobiv (juhul kui läbiviidav tutvusuuring näitab, et lapse eeldused ja sotsiaalne küpsus võimaldavad osaleda meie poolt pakutavas programmis).

ÕPPEPROGRAMM VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUMIS

VHK-s on ühendatud üldhariduskool ja huvikoolid (muusikakool, kunstikool) ühtseks süsteemiks, mis võimaldab luua isiksuse arenguks soodsad tingimused, tekib rohkem võimalusi süvendatud õppeks mitmes valdkonnas. Koolide ühendamine ühtseks süsteemiks toob kaasa ühtse tunniplaani ja võimaldab paremini planeerida lapse aega. Koolid lähtuvad ühtsest väärtussüsteemist, toetades üksteist lapse isiksuse kujundamisel. Riigi poolt finantseeritavale A- ja B-võõrkeele õppele (vene keel alates 3. klassist ja saksa/ prantsuse keel alates 6. klassist) lisandub vanemate initsiatiivil loodud erahuvikooli Miikaeli Ühenduse (MÜ) inglise keele programm alates 1. klassist 5 tundi nädalas.

Oluline on võtta arvesse, et lapse õppeprogramm VHK-s on küllaltki suur ja õpetajad nõudlikud. Meie kogemused on näidanud, et täisprogramm sobib eelkõige lastele:

- kelle keeleline arengutase on suhteliselt kõrge, nii et võõrkeele intensiivne õppimine alates esimesest klassist ei kahjusta nende emakeele normaalset väljakujunemist;
- kes on musikaalsed ja kellele paralleelselt muusikakooliõpingutega on jõukohane õppida süvendatult ka võõrkeeli
- kes on saavutanud sotsiaalse valmisoleku kooliks nii, et keelekümbelusel põhinev keeleõpe on neile vastuvõetav ega kutsu esile ebakindlusest tingitud ärevust või agressiivsust;
- kellel on hea keskendumisvõime, et suuta tunnis kaasa töötada kogu pika õppepäeva vältel. Koduste tööde mahu suurenemine selle tõttu, et laps ei suuda kaasa töötada tunnis suures kollektiivis, tooks kaasa paratamatu ülekoormuse ja vähendaks omakorda keskendumisvõimet;
- kes on aktiivsed ja vastupidavad. Tõsiste tervisehäirete korral tuleb kaaluda, kas nii mahukas programm on otstarbekas ja millistel tingimustel oleks lapsel võimalik hakkama saada. Vastasel juhul muutuvad lapse arenguks kavandatud mitmekülgsed võimalused hoopis arengut pidurdavaks ülekoormuseks.

ÕPE VHK VÄIKEKLASSIDES

VHK väikeklassides õpivad lapsed, kellele ei sobi õpe suures klassikollektiivis (vajalik on õppenõustamiskomisjoni suunamine). Õpe korraldatakse erineva suurusega rühmades,

eesmärgiks on luua lastes valmisolek toime tulla ka suuremates gruppides. Nõustamiskomisjoni otsusel korraldatakse õpet ka individuaalselt. Väikeklassid sobivad riikliku õppekava järgi õppivatele õpilastele, kellel on suhtlemine suures grupis raske (ülitundlikud ja kartlikud, keskendumisraskustega, käitumishäirete ja suhtlemisraskustega, sh autislike joontega lapsed). Väikeklasside õppekava sõltub suuresti laste eripärast, kuid ka väikeklasside õpilastel on võimalus õppima hakata inglise keelt Miikaeli Ühenduse keeltekeskuses, kui täiendav õppekoormus on neile jõukohane ja nende arengut toetav.

ÕPE TOOMKOOLIS

Toomkool on Tallinna Toomkoguduse juures töötav vanemate initsiatiivil loodud erakool, kus õppe korraldus toimub sarnastel alustel kui VHK-s. Toomkoolis korraldab inglise keele õpet MTÜ Miikaeli Ühenduse Keeltekeskus sama programmi järgi, mille järgi õpivad inglise keelt VHK õpilased. Toomkool ja VHK tegutsevad ühtses kultuuriruumis. Toomkooli õpilaskonna vaimset kujunemist kureerib Toomkiriku õpetaja. Toomkooli kohta saab lähemalt lugeda <http://tallinnatoomkool.ee/>

ÕPE PÜHA MIKAELI KOOLIS

Miikaeli Ühendusele kuuluv Püha Miikaeli Kool on Peeter-Pauli kogudusega koostöös töötav vanemate initsiatiivil loodud erakool, kus õpe on korraldatud Vanalinna Hariduskolleegiumis välja töötatud mudeli alusel. Kooli kaplani valik otsustatakse koostöös Peeter- Pauli kogudusega. Püha Miikaeli kooli ruumid on suhteliselt väikesed. Sellega seoses on klasside komplekteerimise ülemiseks piiriks 16 last.

Koostöölepingu alusel õpivad Toomkooli ja PMK õpilased soovi korral ka VHK huvikoolides, kus õpet püütakse korraldada lapse aega säästlikult kavandades.

Püha Miikaeli Kooli kohta saate lugeda lähemalt <http://pmk.edu.ee/>

ÕPE KOHILA MÕISAKOOLIS

Miikaeli Ühendusele kuuluv Kohila Mõisakool on vanemate initsiatiivil loodud erakool, kus õpe on korraldatud Vanalinna Hariduskolleegiumis välja töötatud mudeli alusel. Kool tegutseb Kohila mõisa ajaloolises peahoones, mis seab klassiruumide suurusele piiri. Sellega seoses on klasside komplekteerimise ülemiseks piiriks 18 last. Kohila Mõisakoolis korraldab inglise keele õpet MTÜ Miikaeli Ühenduse Keeltekeskus sama programmi järgi, mille järgi õpivad inglise keelt VHK õpilased.

Kooli vaimse ruumi hoidmisel teeme koostööd EELK Hageri Lambertuse kogudusega, Kohila Baptistikogudusega ning EAÕK Angerja kogudusega.

Kohila Mõisakool teeb koostööd Kohila Koolituskeskuse Muusikakooli ja Kunstikooliga.

Kooli kodulehekülj: www.kohilamoisakool.ee

Rongiühendus Tallinnaga on väga hea ning kool asub jaamast vaid 5 minutilise jalutuskäigu kaugusel.

PEREKOND

- Vanalinna Hariduskolleegium, Püha Miikaeli Kool, Kohila Mõisakool ja Toomkool moodustavad haridusruumi, mis sobib eeskätt peredele, kes
 - peavad oluliseks kristlike traditsioonide ja väärtuste edastamist lastele,
 - on valmis toetama lapse tahte ja õpiharjumuste kujunemist,
 - lähtuvad iseloomu vooruspõhise kujundamise vajadusest,
 - peavad oluliseks minimeerida algklassides lapse arvutikasutust; jälgivad arvuti ja televiisori kasutuse aega ja eesmärki, on valmis järgima koolikorda ka telefonikasutuse osas (koolipäeva kestel peab õpilase telefon olema välja lülitatud. Vajadusel on võimalik õpilastele edastada teateid klassijuhataja ja kooli juhtkonna kaudu. Õpilastel ei ole lubatud kasutada nutitelefone),
 - väärtustavad tervislikku toitumist, liikumist ja on valmis kujundama lapsele otstarbekat päevarežiimi, et tasakaalustada suurt õppekoormust,
 - on valmis osalema koos teiste vanematega kooli õppekeskkonna väljaarendamises ja õppe toetamises,
 - käsitlevad ennast lapse esmaste kasvatajatena, kuid on ühtlasi valmis tihedaks koostööks õpetajatega lapse arengu huvides,

- lähtuvad ülaltoodud printsiipidest, kuid vajavad pedagoogilist, sotsiaalset või majanduslikku abi toimetulekuks.

Enamasti laabub vanemate ja õpetajate koostöö hästi, kui ülaltoodust saadakse ühtemoodi aru, kui need seisukohad on vanematele vastuvõetavad ja kui soovitakse neid nii mõtte kui ka teoga toetada.

ARENGU TOETAMINE

Lapse arengu toetamiseks viiakse koolis läbi regulaarsed arengu-uuringud, mille alusel vajaduse korral püütakse korrigeerida lapse programmi. Samuti saavad vanemad saadud andmete põhjal teha otsustusi, kuidas omalt poolt lapse arengule kaasa aidata.

KRISTLIKUD VÄÄRTUSED KASVATUSES

Kõik koostöös olevad koolid tuginevad oma tegevuses kristlikule väärtussüsteemile ning vahendavad kristlikke ja rahvuslikke traditsioone ja kombeid. See tähendab, et hariduses ei peeta prioriteediks mitte ainult teadmiste omandamist, vaid iga lapse tasakaalustatud arengut ning isiksuslikku kujunemist. Tähtis on, et lapsel kujuneks elu mõtestav tulevikunägemus.

Koolides tähistatakse kirikukalendri tähtpäevi, ka ainetundides järgitakse kristlikku väärtussüsteemi. Eriti on see aktualiseerunud niisugustes gümnaasiumi ainetes nagu kultuuriajalugu, filosoofia ja perekonnaõpetus.

Oluliseks osaks kristlikus väärtussüsteemis on püüd üksteist toetada, mis omakorda muudab kasvukeskkonna loomulikuks osaks taotluse aidata raskustes olevaid lapsi (ka materiaalselt). Vanalinna Hariduskolleegiumis õpivad ka erivajadusega lapsed.

VHK-s on tänaseks välja töötatud kristliku kasvatuse programm, mis aitab kujundada lastes käitumisnorme ja väärtushinnanguid ning annab neile ettekujutuse kristlikust vaimsusest. Selle raames toimuvad ka usuõpetuse tunnid, kuid mitte klassikalises mõttes (usuõpetus, mis toetaks lapse seondumist konkreetse kirikuga (kogudusega), jääb ka edaspidi pühapäevakoolide ja perede kanda).

Meie koolid võiksid sobida Teie lapsele, kui lapse viibimine kirikus (kirikukalendri tähtpäevade tähistamine kirikus) ja kristliku väärtussüsteemi tutvustamine lastele ei ole vastuolus Teie maailmavaatelse positsiooniga. Toomkoolis ja PMK-s on konfessionaalne usuõpetus.

SOOKASVATUS

VHK-s, Toomkoolis, Kohila Mõisakoolis ja Püha Miikaeli Koolis on põhikooli vanuseastmes eraldi poiste ja tüdrukute klassid. Nii on mõlemal soopoleel soodsamad õppe- ja arengutingimused. Poiste ja tüdrukute arengutempo selles eas on erinev, seetõttu toob ebavõrdne konkurents segaklassis kaasa mõlema soopole koolistressi ja madala enesehinnangu. Poisid, keda võrreldes tüdrukutega tunduvat harvemini õppes tunnustatakse, võõrduvad sageli koolist, nende väljalangevus põhikoolist on tunduvat suurem. Tüdrukute ootused omaealiste poistele ei leia kohast vastust, mis omakorda mõjutab nende enesehinnangu kujunemist ja sisemist tasakaalu.

Poiste ja tüdrukute klassid aitavad ka kujundada sooidentiteeti, õpetada soorollide omandamist. Olulisel kohal selles osas on folkloori- ja tantsutunnid ning ühisüritused. Poiste ja tüdrukute klassiruumid paiknevad lähestikku. Soorolli selge fikseerumine toetab valmisoleku kujunemist perekonnaelus.

Samal ajal on selge, et õpetajate jaoks on poisteklassid raskemaks pähkliks.

Paljudele vanematele ei pruugi sobida poiste ja tüdrukute õpetamine eraldi klassides, seda enam, et ühiskonnas on pahatihti kõne all võrdsus, mis eirab igasugust soolist eripära, kuni õiguseni sugu valida ja muuta. Selle tõttu peame eriti oluliseks, et vanemad oleks teadlikud poiste ja tüdrukute klasside olemasolust nii VHK-s kui Toomkoolis, Püha Miikaeli Koolis ja Kohila Mõisakoolis ning saaksid valida mõne teise kooli, kui meie pakutav lähenemine sooküsimustele neile ei sobi.

ÕPIHARJUMUSED

Kuigi peale otsese õppimise on meie koolikorralduses olulisel kohal ka mäng, looming ja uuringud, osutub siiski tihti võtmeküsimuseks õpiharjumuste kujundamine. Laps, kes õpib ise ennast korrastama nii, et ta suudab realiseerida oma taotlusi, suudab ületada raskusi nii õpingutes kui ka edasises elus. Paraku on tahteline tegevus valdkond, mille väljakujunemiseks laps vajab enim vanemate ja õpetajate mõistvat toetust, kuid ka kindlat nõudlikkust. Meie koolides on tahtekasvatuse

aluseks “toetava distsipliini süsteem”¹, mis aitab määratleda selgelt piirid, millele laps saab oma otsustustes tugineda ja mis aitab ühtlasi kujundada positiivset enesehinnangut. On väga oluline, et kool ja vanemad oleksid partnerid oma nõudmistes lastele. See nõuab eelkõige kõrget enesedistsipliini meilt endilt.

Tihti on vanematel vaja olla lapsele toeks ka õpiülesannete täitmisel. Samal ajal pole võimalik tugineda alati omaenda koolikogemustele. Selleks, et toetada last, tuleb tihti ka ise õppida. Selleks peab olema aega.

Seega on oluline, et vanemad mõistaksid: lapse kooliteega algab uus etapp ka nende elus. Hea algus toob kaasa edu, laps iseseisvub ja vanemate pingutused kannavad vilja.

Kui aga vanemad on seisukohal, et õppimine koolis peaks kulgema üksnes mängeldes, pingutusteta, siis tuleks valida mõni teine kool.

VANEMATE OSALUS ÕPPEKESKONNA KUJUNDAMISEL

Vanemate panus ja vabatahtlik töö koolielu korraldamisel on põhimõttelise tähtsusega. Selleks, et kaasa aidata meie lastele soodsa arengukeskkonna loomisele, koondusid kooli asutanud vanemad Miikaeli Ühendusse.

Praegu koguneb Miikaeli Ühenduse kaudu umbes kuuendik vahendeid lisaks linna ja riigi vahenditele. Miikaeli Ühenduse (MÜ) tegevusest võtavad ühel või teisel viisil osa pea kõik vanemad. Näiteks Püha Miikaeli Kooli õppehoone on viidud õppekorda pea üksnes vanemate poolt kogutud vahenditega.

Inglise keelt poleks meie lastel võimalik süvendatult õppida ilma MTÜ Miikaeli Ühenduse tegevuseta². Keeleõpe erahuvikoolis on tasuline, kuid kehtib põhimõte, et ükski laps ei jää sellest ilma majanduslikel põhjustel. Ühiste jõududega on õnnestunud toetada neid lapsi, kelle vanemad on sattunud raskustesse ja kõik lapsed on saanud õppida ühtse programmi järgi.

MÜ on korraldanud laatu ja kunstioksjoneid, millega on kogutud raha ruumide remondiks ja sisustamiseks, koolihoovi korrastamiseks, erivajadusega laste õppe toetuseks jm. Mitmed organisatsioonid ja üksikisikud on annetustega toetanud pimedate laste õpet tavaklassis.

Kokkuvõttes võib öelda, et meie koolide valik eeldab vanematelt suurt teadlikkust ja aktiivset osalust õppekeskkonna kujundamisel.

LASTE KLASSIVÄLINE TEGEVUS

Vanemate ootused koolile on valdavalt seotud just selle osaga, mida kodu poolt on raske tagada, see on süstemaatiline õpe erinevates ainevaldkondades. Ometi hõlmab kool suurt osa lapse ajast. Koolieluga liitub palju huvitavat lisaks õppimisele. Enamasti kujuneb sõpruskond just klassikaaslastest.

Selleks, et korraldada klassiväliseid tegevusi, on hädavajalik lapsevanemate abi ja initsiatiiv.

Ekskursioonidele ei ole õpetajal lubatud minna õpilastega üksi. Samuti ei tohi õpilased korraldada pidusid koolis ilma, et appi oleks kaasatud vanemad. On oluline, et klassi lapsevanemad õpiksid üksteist tundma, sest ainult nii on nad teadlikud oma laste sõpruskonnast ja saavad olla toeks selle kujunemisel. Lapse kaaslaste ja nende perede tundmine aitab ära hoida raskusi, mis võivad tekkida eriti murdeas.

KOOLIVORM

VHK Põhikoolis, Püha Miikaeli Koolis, Kohila Mõisakoolis ja Tallinna Toomkoolis on koolivorm, mis on kohustuslik kõikidele õpilastele. Koolivorm aitab meil tunnetada ühtsust, hoiab ära erinevate majanduslike võimaluste rõhutamise ning õpetab kujundama oma eripära vaimsel, mitte materiaalsel alusel. Samuti õpetab koolivorm eristama ameti- ja vabaajarõivastust ning kandma erinevaid rõivaid erinevas situatsioonis. Kõige olulisem on aga see, et koolivormiga luuakse soodus visuaalne keskkond keskendumiseks, mis on eduka õppimise eelduseks. Õpilased viibivad koolis pika päeva küllaltki kitsastes tingimustes. Koolivorm loob ühtlase rahuliku värvifooni, mille taustal tõusevad

¹ Ülevaate sellest süsteemist saate, küsides materjale meie raamatukogust.

² Inglise keele süvaõpe toimub vanemate kulul huvialakoolis Miikaeli Ühenduse Keeltekeskus. Õppeprogrammi ja metoodika on välja töötanud Helsingi Inglise Kooli kauaaegne direktor öde Mary Venard. Tema juhtimisel on muretsetud ja välja töötatud ka algklasside õppematerjalid.

esiplaanile õpilaste näod, nende osalus ja arusaamine õppest. Eriti oluline on see üha kasvavate keskendusprobleemidega toimetulemisel. Oluline on, et kohale jõuaks see, mida omandada on tarvis, ja klassiruumi uste taha jääks see, mis kuulub vaba aja ja meelelahutuse juurde.

On vanemaid, kellele koolivorm võib tunduda laste vabaduse piiramisena, kuid vanemate toetus on koolivormi nõudmisel koolile hädavajalik. Selle tõttu on oluline enne kooli valikut peatuda ka sellel punktil.

KOOLIPÄEVIK

Meie koolides on kasutusel oma koolipäevik, kus on kirjas ka koolireeglid, töökorraldus ja põhimõtted. On oluline, et koolipäevik oleks korrektne, kuid kujuneks samal ajal õpilasele reaalseks ajaplaneerimise vahendiks. Selle tõttu on olemas ka vahelehtedega päevikuvariant, mis on mõeldud muusikakooli õpilastele: nii on õpilasel kogu teave ühes kohas. Sel juhul kujuneb päevik reaalseks sidevahendiks vanemate ja erinevate koolide vahel.

Kool eeldab vanemate pidevat huvi lapse päeviku vastu. Sel viisil õpib ka laps seda väärtustama ja hindama.

Alates 2003/2004 õppeaastast on meil kasutusel ka elektrooniline päevik (alates 2015/16 õppeaastast on selleks Studium), mis võimaldab vanematel pidevalt kursis olla oma lapse käekäiguga.

MUUSIKAKOOL

VHK Muusikakoolis on võimalik õppida instrumenti kolme erineva koormusastmega õppekava järgi (põhi-, üldkultuuriline- ja individuaalõpe). Kui laps astub VHK Muusikakooli põhiõppesse, siis saab ta ettevalmistuse, mis võimaldab tal jätkata soovi korral teed professionaalse muusikahariduse poole. Tuleb arvestada, et muusikakooli põhiõppe programm on mahukas ja vajab vanemate tavalisest suuremat toetust. Koorid on üheks lüliks, mille kaudu teostub meie ülesanne tänases kultuuripildis: tutvustada varast muusikat ja kristlikke traditsioone. Seega on muusikakooli põhiõppe õpilastele kooris osalemine kohustuslik. Gümnaasiumisse astudes on õpilasel võimalik jätkata muusikaharidust VHK Muusikakooli vanemas astmes.

KUNST

Kunstitundide osakaal on koolis küllaltki suur, eriti algkoolis. Kunstitunnid toimuvad väikestes rühmades ja on sisuliselt sellisel tasemel, mida muidu eeldatakse kunstiringidelt. Lapsed saavad osaleda ka VHK Kunstimaja ringides. Vabade kohtade olemasolul võivad nad sisustada oma ooteaega, külastades erinevaid kunstiringe. Süvendatud, programmiline tegelemine kunstiga on võimalik alates 7-ndast klassist, kunstikooli nooremas astmes. Gümnaasiumisse astudes võib õpilane hakata õppima VHK Kunstikooli vanemas astmes.

PÄEVAKESKUS

Koolides töötavad tasulised päevakeskused, kus õpilased saavad oodata muusikakooli, keeltekeskuse tundide ja Kunstimaja ringide algust ning puhata, mängida ja õppida pärast tundide lõppu. Soovi korral toimub toitlustamine.